

FELIÇMENT, DONES

La dona que innova per fer viure millor la mort

NOEMÍ VILASECA
PERIODISTA

Arriba un dia inexorable en el qual topem amb la mort. Quan ens envesteix el moment irreversible, el mai més amb algú estimat, que ens trenca i fa que les paraules s'amanyoguin pregonaument, ¿hi ha lloc per a la innovació que ens ajudi a pair-ho? La fuliolenca establerta a Balaguer Remei Capitan Artacho demostra des del 2019 que és necessari i possible viure millor la mort amb homenatges de vida. Especialista en dol i responsable de la primera empresa al país dedicada al servei integral d'organització de cerimònies de comiat personalitzades i acompanyament a les famílies, el seu nom és un dels dotze del projecte *Lleida, terra de dones transformadores* (www.donestransformadores.cat).

Aquesta iniciativa de la Generalitat per posar cara a dones que impulsen una transformació feminista transversal en diferents àmbits de l'entorn rural ha de contri-

buir a superar l'agropatriarcat. La Remei té clara la doble desigualtat que pateixen les dones als nuclis rurals i que fa que projectes com el seu en aquestes comarques tinguin menys visibilitat que en qualsevol altre indret del país. "Som en un submon amagat on es pressuposa que tot és pagesia". La seva experiència la converteix en un referent d'aquest moviment incipient de dones que encapçalen accions transformadores.

Qüestió de valors

Economista durant més de vint anys ocupant posicions de responsabilitat a la banca, va adonar-se que els seus valors no confluen amb la tasca que tenia encomanada. El 2018 va emmalaltir i va agafar-se un any d'excedència fins a recuperar-se. "Tenia claríssim que si tornava al banc a guanyar diners em moriria aviat". Alhora, va prendre consciència de la gelor amb què marxaven companys que morien sense que ningú no els reconegués la vàlua. S'enrabiava sobremanera als funerals, on s'hauria plantat davant dels assistents a braolar tot el que havien fet aquelles persones

La Remei, una dona transformadora de Lleida. 360LAB

que ja no hi eren. Va voler emprendre "per ajudar en el final de vida i oferir allò que necessita la gent quan és tan difícil parlar d'algú".

D'aquí va néixer Agraïments, una iniciativa dedicada a oferir funerals personalitzats, laics o religiosos, sense temps prefixats, ni catàlegs ni preguntes estàndard sobre el difunt. Cada cerimònia és diferent perquè totes les persones ho som. Les associacions de dol de Lleida l'havien advertit que calia fer més dolces les cerimònies. I aquesta és la funció que assumeix la Remei: primer, que els familiars visquin el comiat com "un moment reparador, un bàlsam de vida, per començar bé el dol". Fer la mort transparent, per ablanir-ne la duresa, i que així sigui a tots els tanatoris de la demarcació, és una de les seves reivindicacions.

Normalitzar la mort

També esdevenen sanadors els rituals. Per això, per Tots Sants considera que qui necessiti anar al cementiri, ho ha de fer, tot i que ella és del parer que cal anar-hi sempre que el cor ho demani. I celebra que cada vegada hi hagi més ajuntaments que aquest dia amenitzin la jornada en aquestes instal·lacions amb música i altres iniciatives. "Anem prenent consciència de la necessitat de normalitzar la mort. Però encara queda molta feina per fer".

deNuvis
Market day
26 NOVEMBRE | de 10h a 19h
LA LLOTJA - LLEIDA

INSCRIPCIÓ GRATUÏTA A
www.denuvis.com

f x i o

fira lleida

LLEIDANTIC
LLEIDA RETRO
TROBADA
DEL DISC
MINI TREN EXPO
25 / 26 DE NOVEMBRE

Pavelló 4 de Fira de Lleida

10:30 a 14:00 h i de 16:00 a 20:00 h
L'horari de Mini Expo Tren de diumenge serà de 10:30 a 14:00 h

fira lleida

3, 2, 1... AGENDA I ACCIÓ!

Recuperant l'ahir. Reivindicant l'avui. Repensant el demà

Art, memòria, feminisme i cultura, molta cultura, en la secció Silvinaction, rèplica del blog (Silvinaction.cat) que duu el mateix nom

01

Quan l'art (re)mou

NOU CICLE EXPOSITIU
LA PANERA DE LLEIDA, FINS AL 24 DE GENER

La imatge tradicional i inflexible del terme *família* ha anat mutant en els darrers anys per englobar també una multiplicitat de formes. Aquest és un dels pals de pal·ler d'Abel Azcona. *Les meues famílies*, en què l'artista multidisciplinari es despulla i duu a terme un contundent "exercici de reivindicació i supervivència personals" esmicolant i plantejant "interrogants a la idea de família configurada des dels poders conservadors, patriarcals i religiosos; i de les violències que aquestes poden exercir". La mostra retrospectiva, que es podrà visitar fins al 24 de gener, forma part del nou cicle expositiu de La Panera. El centre d'art acull, a més, l'exposició col·lectiva *Ecologies queer*. *Aberracions naturalment subversives*, que aprofundeix en "la relació institucional, política i científica entre sexualitat i natura" i els projectes artístics *Petjades plàstiques*, de Joan Giralt, i *Oh un retrat*, d'Elisa Munsó. Tallers, *performances* i altres activitats paral·leles arrodoneixen una programació d'alt nivell que (re)mou.

02

Fent memòria

6è CICLE MEMÒRIA 2N
DIVERSOS ESPAIS DE LLEIDA, FINS AL 30 DE NOVEMBRE

L'any 2005, el premi Nobel de literatura José Saramago va oferir una conferència en la qual advocava per "recuperar, mantenir i transmetre la memòria històrica, perquè es comença amb l'oblit i s'acaba amb la indiferència". L'Ateneu Cooperatiu La Baula, juntament amb una quinzena d'entitats ponentines, organitza des del 2018 el Cicle Memòria 2N. Una iniciativa que va néixer per commemorar i fer memòria del fatídic 2 de novembre del 1937, quan Lleida "va patir un dels atacs aeris més cruents i acarnissats de la Guerra Civil Espanyola".

La 6a edició, que es va iniciar el 12 d'octubre i que finalitzarà el 30 de novembre, compta amb una vintena d'activitats gratuïtes de diferents disciplines. Així, diversos espais de la ciutat aixoplugaran xerrades, visites, presentacions de llibres, exposicions, audicions, projeccions, visites o taules rodones "per recuperar la memòria històrica i antifeixista".

03

Prou violència contra les dones!

ACTES ENTORN DEL 25-N
DIVERSOS MUNICIPIS. FINS A FINALS DE NOVEMBRE

El 25 de novembre és el Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones. Nombrosos municipis ponentins han programat activitats per sensibilitzar i conscienciar tothom durant el mes de novembre de la xacra social que és la violència masclista i per defensar els drets de les dones. Un dels esdeveniments destacats entorn del 25-N serà el XII Memorial Hortènsia Alonso, que tindrà lloc el 22 de novembre a l'Auditori del Centre de Cultures de la UdL i que abordarà les violències sexuals i la pornografia amb diverses ponències. Tàrrega convida "la població masculina a sumar-se de manera activa a l'erradicació de qualsevol forma de violència envers les dones". El programa inclou sis activitats que seguiran "el fil argumental de la campanya *Sigues un home*". La resta d'actes, tant en aquestes com en altres localitats, inclou projeccions, presentacions, espectacles, xerrades i tallers.

17 i 18 de novembre de 2023

Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida
i Torrebesses

SEMINARI COL·LOQUI, EXPOSICIÓ
MOBILITZEM-NOS, MÓN RURAL
Noves ruralitats per als territoris històrics

Organitza:

Horitzons 2050
Fundació Privada

Més informació i inscripcions:

www.horitzons2050.org

Col·laboren:

